

Próza s dívčí hrdinkou
a
dívčí román

Základní sekundární literatura

- VAŘEJKOVÁ, Věra. *Česká próza s dívčí hrdinkou*. - 2 díly skript, vyd. 1994, 1995
- HRABÁK, J. *Od laciného optimismu k hororu. K historii a patologii dvou odvětví literárního braku*. Praha: Melantrich, 1989.
- MOCNÁ, Dagmar. *Červená knihovna*. Praha/ Litomyšl: Paseka, 1996.
- SIEGLOVÁ, Naděžda. *Próza s dívčí hrdinkou*. Brno: CERM, 2000.
- SIROVÁTKA, O. *Ach, ta láska*. Praha: Melantrich, 1984.
- SIROVÁTKA, O. *Literatura na okraji*. Praha: Československý spisovatel, 1990.
- TOMAN, Jaroslav. *Trivialita a kýč v literatuře pro děti a mládež*. Brno: CERM, 2000.
- Sborníky, časopisy (zejm. *Ladění, Zlatý máj, Úhor*)

Terminologie

- ◎ *Slovník literární teorie* (Vlašín, 1984):
 - > A) dívčí hrdinka
 - > B) exponovaná citová problematika
 - > C) konfliktní situace vázané na typické prostředí, v nichž si hrdinka vytváří či ověřuje své mravní kvality

◎ DÍVČÍ ROMÁN:

- > Substandardní literatura, schematismus, opakování úspěšných fabulí, konvenčnost, neinvenčnost, relaxační funkce...

X

◎ PRÓZA S DÍVČÍ HRDINKOU:

- > Vyšší umělecké ambice, nekonvenčnost, originalita, estetická funkce

Diskuse

- ◉ 30. léta – *Úhor*
- ◉ 50. léta - *Literární noviny* ■ termín próza s dívčí hrdinkou

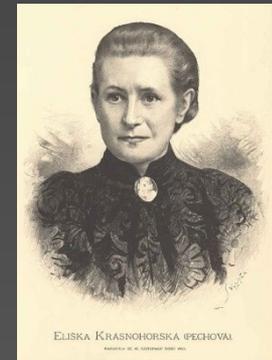
Počátky světového dívčího románu

- ◉ Sentimentalismus: Samuel Richardson (1689 – 1761)
- ◉ George Sandová (1804 – 1876)
- ◉ Růžová knihovna: Sophie de Ségur: *Nehody malé Žofie* (1859)
- ◉ Charlotte Bronteová: *Jana Eyrová* (1847, č. 1875) – Sirotek lowoodský
- ◉ Johanna Spyriová: *Heidi, děvčátko z hor* (1881, č. 1971)
- ◉ Luisa May Alcottová: *Malé ženy* (1868 – 1869, č. 1919)
- ◉ Lucy Maud Montgomeryová: *Anna ze Zeleného domu* (1908, č. 1982)

Zakladatelka DR u nás:

Eliška Krásnohorská:

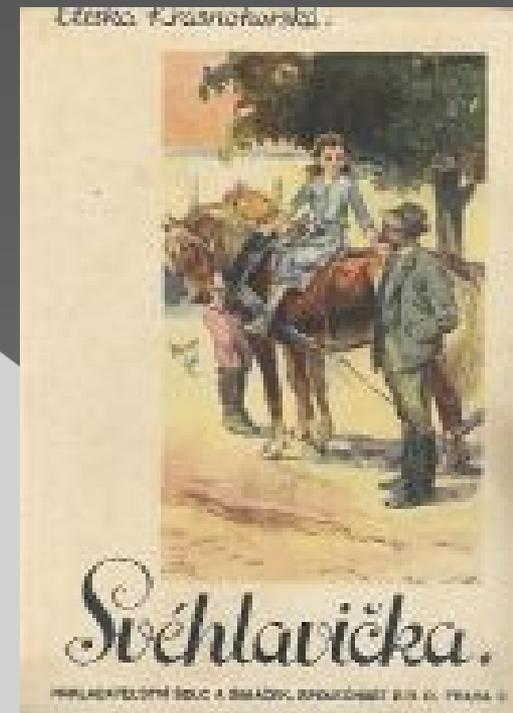
Svéhlavička (1887)

◉ Emma von Rhoden: *Trotzkopf* (1885)

◉ Pokračování:

- > *Svéhlavička nevěstou,*
- > *Svéhlavička ženuškou,*
- > *Svéhlavička babičkou*

Příčiny úspěchu DR v 90. letech

○ Příčiny vnější:

- > Dlouholetý hlad po konzumní literatuře
- > DR jako dobrý obchodní artikl ■■■ edice, obálky knih, edice, „žánrové“ označení

○ Příčiny literární:

- > Dějovost a základní fabulační modely
- > Exkluzivita témat a motivů
- > Atraktivita prostředí
- > Schematismus postav
- > Jazyk

Základní problém v 90. letech i na počátku 21. století

Jak odlišit dívčí román
od prózy s dívčí hrdinkou?